

4 marca 2011

„Tu każdy kamień ma swoją historię”

Górujące nad okolicą malownicze ruiny Zamku Królewskiego ze strzelistymi wieżami, synagoga żydowska, zabytkowy budynek „Niemczówki”, kościoły Bernardynek i Św. Bartłomieja... Spacerując po Chęcinach niemal na każdym kroku natrafiamy na wspaniałe obiekty dziedzictwa kulturowego. Władze gminy za cel postawiły sobie wykorzystanie tego historycznego bogactwa do ożywienia gospodarczego i turystycznego – skutecznie skorzystały z szansy, jaką dają fundusze unijne. Dzięki nim przywracana jest świetność zabytkowym obiektom, remontowane są drogi, unowocześniana infrastruktura wodno-kanalizacyjna, powstają nowe obiekty sportowe. W ciągu ostatnich czterech lat gmina Chęciny pozyskała około 31, 5 mln zł. z różnych programów UE.

Dynamiczny rozwój Chęcin, efektywność i skuteczność wykorzystywania środków unijnych została zauważona przez Kapitułę Nagrody Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, która już po raz drugi nominowała Gminę i Miasto Chęciny do nagrody „Świętokrzyska Victoria” w kategorii „Samorządność”.

Przywracanie dawnej świetności średniowiecznym zabytkom

Chęciny to niewielkie miasteczko, położone na trasie Kielce-Kraków. Od stolicy regionu świętokrzyskiego dzieli je zaledwie 15 km. Łatwo tam trafić. Drogę wskazują bowiem malownicze ruiny Zamku Królewskiego ze strzelistymi wieżami, które zdecydowanie dominują nad okolicą. Wieża jest udostępniana turystom jako punkt widokowy. Roztacza się stąd niepowtarzalny widok na całą okolicę.

Zamek w Chęcinach wzniesiony został na grzbiecie skalistego wzgórza (367 m. n.p.m.), na przełomie XIII i XIV wieku. W połowie XIV wieku został rozbudowany przez Kazimierza Wielkiego, uchodził wówczas za jedną z najpotężniejszych polskich warowni. Był też rezydencją rodzin królewskich, królowych i wdów, przebywała tu m.in. Adelajda, druga żona Kazimierza Wielkiego oraz – wraz ze swym ogromnym skarbem – królowa Bona. Mówiono, że gdy opuszczała Chęciny, jej majątek wieziono na 24 wozach, ciągnionych przez 140 koni. Według legend, w podziemnych lochach znajdują się jeszcze skarby pozostawione w pośpiechu przez królową Bonę, a na wzgórzach pojawia się wieczorną porą rycerz cwałujący na czarnym koniu. I właśnie chęciński zamek jest miejscem najczęściej odwiedzanym przez turystów. Dzięki unijnemu dofinansowaniu, miejsce to stanie się jeszcze bardziej atrakcyjne

turystycznie. Z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego gmina otrzymała prawie 6,5 mln zł. na projekt obejmujący kompleksowe zagospodarowanie Wzgórza Zamkowego, m.in. odbudowę pomieszczenia kaplicy, dawnego skarbcza, adaptację piwnic na sezonową mini-kawiarnię na Górnym Zamku, zabudowę w stylu dawnych straganów, pełną iluminację Zamku. Pojawia się także figury historyczne oraz stylowe elementy małej architektury.

- Oczywiście wszyscy kojarzą nas z zamkiem, ale możemy przecież pochwalić się bardzo dobrze zachowanymi zabytkami sakralnymi – podkreśla **Robert Jaworski**, burmistrz Chęcin. To m.in. synagoga żydowska, za sprawą której Chęciny odwiedzają turyści z Izraela; przed wojną w miasteczku mieszkało więcej Żydów niż Polaków. Od 4 lat w Chęcinach organizowany jest Festiwal Kultury Żydowskiej, odbywa się wówczas marsz pamięci, rekonstrukcja żydowskiego miasteczka, wystawiane są spektakle przypominające czterowiekową historię Żydów w Chęcinach.

Na południowo-wschodnim zboczu Góry Zamkowej znajduje się cmentarz żydowski z ponad 100 nagrobkami, w formie macewy, zwieńczonych łukami, ozdobionych tradycyjnymi żydowskimi elementami architektonicznymi.

Nie można nie wspomnieć o „Niemczówce”, zabytkowym budynku z 1570 r., w którym niegdyś mieściła się karczma. Dzięki dofinansowaniu z RPO (ponad 1 mln 286 tys. zł) budynek przeszedł gruntowny remont. Obecnie mieści się tam Centrum Informacji Turystycznej i Historycznej. To najważniejsze miejsce dla turystów, którzy mogą dowiedzieć się, jakie atrakcje kryje Ziemia Chęcińska. Odbywają się tam także wystawy, wieczorki poetyckie i spotkania autorskie. Dumą Chęcin są także kościoły: Kościół Parafialny Św. Bartłomieja z XIV w. oraz wczesnobarokowy Klasztor i Kościół Bernardynek. W ubiegłym roku chęciński samorząd zrealizował również jeden z ciekawszych projektów turystycznych województwa świętokrzyskiego pn. „Odnowienie cennego potencjału kulturowo-historycznego Chęcin poprzez odbudowę ciągu spacerowo-pieszego „Ścieżka Mnicha”. Przemierzając ten szlak, możemy zwiedzić najciekawsze zabytki Chęcin. Inwestycja kosztowała ponad pół miliona złotych, dofinansowanie z PROW wyniosło 330 tys. zł. Powstała także Drużyna Rycerska Ziemi Chęcińskiej. Uzbrojeni rycerze i damy w średniowiecznych strojach promują gminę podczas uroczystości, imprez i festynów prezentując walki rycerskie, pokazy szermierki i tańce dworskie.

Geologiczny raj

Chęciny to jednak nie tylko zabytki. Gmina może pochwalić się wspaniałymi walorami geologicznymi. Jej mieszkańcy od wieków bowiem zajmowali się pozyskiwaniem bogactw mineralnych ukrytych we wnętrzu ziemi. Dziejom górnictwa i hutnictwa regionu chęcińskiego poświęcona jest Muzealna Izba Górnictwa Kruszcowego w Miedziance. Oprócz

wystawy historycznej przedstawiającej rozwój górnictwa podziemnego, można zobaczyć ekspozycję dedykowaną górnictwu odkrywkowemu. We wrześniu 2010 r. w Miedziance odbył się Piknik Górniczy. Jego uczestnicy mieli okazję przenieść się w czasy średniowiecza, kiedy to wzniesienia okolic Chęcin aż dudniły od pracy górników, wydzierających ziemi ukryte pod jej powierzchnią skarby – rudy miedzi, ołowiu i srebra.

5 lipca 2010 r. odbyło się uroczyste podpisanie porozumienia, na mocy którego Uniwersytet Warszawski, województwo świętokrzyskie, powiat kielecki oraz gmina Chęciny stworzą konsorcjum, którego głównym zadaniem będzie realizacja projektu związanego z budową Europejskiego Centrum Edukacji Geologicznej w Chęcinach. Będą tam m.in. prowadzone badania terenowe oraz zajęcia dydaktyczne dla studentów z kraju i z zagranicy. W ofercie dydaktycznej znajdą się również zajęcia przyrodnicze przeznaczone dla uczniów. Do zadań ośrodka należeć też będzie popularyzacja edukacji w zakresie inżynierii i ochrony środowiska.

Przez teren gminy będzie również przebiegała trasa Świętokrzyskiego Szlaku Archeo – Geologicznego. Dzięki dofinansowaniu z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka zmodernizowana zostanie infrastruktura turystyczna na obiektach geologicznych, m.in. udostępniona dla zwiedzających zostanie Jaskinia Piekło, wytyczone ścieżki edukacyjne, na Górze Zelejowej powstaną punkty widokowe, a na Górze Rzepce ekspozycja zbiorów geologicznych.

Nowe świetlice, obiekty sportowe i przedszkola

Kolejnym etapem w przywracaniu dawnej średniowiecznej świetności królewskiemu miasteczku, będzie kompleksowa rewitalizacja Rynku w Chęcinach. Na ten cel udało się pozyskać dofinansowanie z RPO w wysokości 4 mln 800 tys. zł. W ramach inwestycji odrestaurowane zostaną uliczki, powstaną nowe nawierzchnie, chodniki, stylowe latarnie. Z unijnym wsparciem przeprowadzona zostanie także modernizacja infrastruktury drogowej ulic: Armii Krajowej, Partyzantów, Staszica, Franciszkańskiej, Floriańskiej, Strażackiej, Przedborskiej oraz parkingu w Chęcinach.

Rozpoczęły się prace przy budowie hali widowiskowo-sportowej. – Będzie to nowoczesny i niezwykle funkcjonalny kompleks sportowo-rekreacyjny wraz z infrastrukturą towarzyszącą (100 miejsc parkingowych oraz boiska do piłki ręcznej i tenisa). Na widowni hali będzie mogło zasiąść 1200 osób; będą tam rozgrywane mecze na pełnowymiarowych boiskach do piłki ręcznej, siatkówki, koszykówki i siatkówki. Oprócz wydarzeń sportowych w hali organizowane będą także imprezy kulturalne, koncerty – informuje gospodarz Chęcin. Inwestycja kosztować będzie prawie 18 mln zł (dofinansowanie z RPO – 4 800 000 zł). Tymczasem już od ponad roku, mieszkańcy Chęcin mogą korzystać z kompleksu boisk wybudowanych w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”.

Jednym z priorytetów władz samorządowych jest kompleksowa kanalizacja gminy. Prawie 16 mln zł. kosztować będzie inwestycja, która zakłada rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w Radkowicach oraz budowę kanalizacji w Lipowicy, Przymiarkach i Starochęcinach. Prawie 8 mln zł. dotacji gmina uzyskała z RPO. Warto także wspomnieć o infrastrukturze drogowej. W ostatnich czterech latach zostały wyremontowane prawie wszystkie drogi gminne i większość dróg powiatowych. W ubiegłym roku na terenie gminy Chęciny rozpoczęła się również modernizacja drogi wojewódzkiej w Radkowicach.

W gminie prowadzone są remonty ośrodków zdrowia oraz placówek oświatowych (m.in. w szkole podstawowej w Tokarni). W ramach Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji w 2010 roku, trzy szkoły z terenu gminy otrzymały interaktywny zestaw multimedialny, wyposażenie pracowni językowej oraz mobilne zestawy komputerowe. Powstaną również nowe remizy wraz ze świetlicami wiejskimi w miejscowościach Łukowa i Wolica, które służyć będą lokalnym społecznościom. Dzięki środkom z PO Kapitał Ludzki na terenie gminy utworzone zostały 4 oddziały przedszkolne: w Łukowej, Tokarni, Starochęcinach i Polichnie. Dodatkową grupę dla dzieci udało się stworzyć w Przedszkolu Samorządowym w Chęcinach. W planach władz gminy jest także budowa przedszkola ze żłobkiem. – W ramach RPO został złożony projekt dotyczący budowy przedszkola samorządowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Mimo, iż został oceniony pozytywnie, nie uzyskał dofinansowania. Jesteśmy jednak zdecydowani na budowę tej placówki, w gminie rodzi się bowiem coraz więcej dzieci, a miejsc w przedszkolach brakuje – podkreśla Robert Jaworski.

Na poprawę wizerunku miasta z pewnością wpłynął remont budynku Urzędu Miasta i Gminy, który mieści się w zabytkowym obiekcie z 1837 r. Dziś jest on prawdziwą wizytówką Chęcin.

Chcą mieszkać w Chęcinach

Korzystne położenie gminy na terenie Parku Krajobrazowego, panująca tu cisza i spokój, piękny widok na zamek oraz dobry dojazd dwupasmówką do Kielc sprawiają, że coraz więcej osób chce się tu osiedlać. – Chcemy tworzyć miejscowe plany zagospodarowania terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe. Nasza gmina ma bowiem szansę, by stać się „sypialnią” Kielc. Coraz częściej Kielczanie pytają o możliwość kupna działki budowlanej. Nowi mieszkańcy to także – co bardzo ważne – kolejne wpływy z podatków do miejskiej kasy.

– Chęciny to miejsce, gdzie warto mieszkać. Miasto kusi swoją tajemniczością, tu każdy kamień ma swoją historię – mówi burmistrz Robert Jaworski.

– Piękna okolica, wspaniali, życzliwi ludzie. Wciąż realizujemy nowe inwestycje, ale to dopiero początek zmian w naszej gminie – zapewnia.

Chęciny pięknieją. Już dziś można śmiało powiedzieć, że gmina ta nie jest jedynie wspaniałą perłą minionych czasów, ale też krainą podejmującą bez kompleksów i z rozmachem wyzwania przyszłości.